

Staatssecretaris

10.2.e

INKOMEND
UITGAAND

REG.NR.

2010/9472

000752 28.11.18 12:03

nota ter informatie

Beantwoording vragen EC over financiering van het
beheer van radioactief afval

**Autoriteit Nucleaire
Veiligheid en
Stralingsbescherming**
ANVS
Stralingsbeschermingsbel. en
Afvvalbeleid

Den Haag
Postbus 16001
2500 BA Den Haag

Contactpersoon

10.2.e

Datum

26 november 2018

Kenmerk

ANVS-2018/21177

Bijlage(n)

1 – concept-beantwoording
vragen

Inleiding

Eerder bent u geïnformeerd over de door de Europese Commissie gestelde aanvullende vragen rond de financiering van het beheer van radioactief afval in Nederland. Het is niet mogelijk gebleken om een adequate en volledige beantwoording van de aanvullend gestelde vragen voor de deadline van 31 oktober 2018 gereed te hebben vanwege het ontbreken van informatie

10.2.a

Op basis van de beschikbare documentatie is inmiddels wel een conceptbeantwoording (zie bijlage 1) naar de Commissie gestuurd. Nagegaan is welke (juridische) mogelijkheden er zijn om de ontbrekende informatie te verkrijgen voor het opstellen van een definitieve beantwoording.

Samenvatting, kern of boodschap

- Een groot deel van de beantwoording is compleet. Deze antwoorden zijn opgesteld door ANVS. HBJZ en het ministerie van Financiën zijn bij de beantwoording betrokken.
- 10.2.a

In overleg met
HBJZ is mede gelet op het ontbreken van essentiële informatie besloten om

*Je blijft graag o/d
hoogte van
eerste realite
commissie.*

deze mogelijkheid te benutten en om de beantwoording zoals deze er nu ligt in concept naar de Commissie te sturen. Daarbij speelde ook een rol dat hiermee werd gehoopt een eerste, voorlopige appreciatie van de Commissie te verkrijgen van deze conceptbeantwoording.

- De PV heeft na het versturen van de conceptbeantwoording telefonisch contact gehad met de casehandler van de Commissie om een korte toelichting op het proces te geven. 10.2.a

10.2.a

- De ANVS heeft met het ministerie van Financiën onderzocht welke (juridische) mogelijkheden er zijn om de ontbrekende informatie boven water te krijgen.

10.2.a

- Hiernaast loopt er een inspectietraject van ANVS. Het doel van deze inspectie is na te gaan in hoeverre COVRA voldoet aan de wettelijke verplichting om de tarieven op een transparante, objectieve en niet-discriminerende wijze vast te stellen. Dit inspectietraject was gestart voordat de Commissie de eerste vragen over staatssteun heeft gesteld en wordt naar verwachting in december van dit jaar afgerond. De conclusies uit het inspectierapport kunnen worden gedeeld met de Commissie indien dit relevant is voor de beantwoording van de vragen. Het inspectietraject zal naar verwachting leiden tot zowel een handhavingstraject als een vervolgininspectie. In de vervolgininspectie kan nadere informatie worden gevorderd.
- Een volledige beantwoording vóór eind november is niet haalbaar. Het niet halen van de door de Commissie gestelde termijn heeft niet direct juridische consequenties, maar kan een negatieve invloed hebben op de tot nu toe welwillende houding van de Commissie. Indien de Commissie onvolledige informatie ontvangt, kan zij in deze fase van het onderzoek de Nederlandse autoriteiten een aanmaning sturen of de te verstrekken informatie bij beschikking verlangen. Mocht de Commissie echter aanleiding zien om over te gaan tot de zogeheten 'formele onderzoeksfase' dan staan de Commissie meer instrumenten ter beschikking, en kan zij 10.2.a informatie vorderen.
- Voordat de definitieve antwoorden aan de Commissie worden gestuurd zullen deze ter goedkeuring aan u worden voorgelegd.
- Gedurende het onderzoek van de Commissie is de informatie-uitwisseling vertrouwelijk van aard.

|| Geven (de)?
voorlopige
bevindingen
daar nu al
aanleiding toe?

DE AUTORITEIT NUCLEAIRE VEILIGHEID EN STRALINGSBESCHERMING,

mr. J.H. van den Heuvel,
bestuursvoorzitter

Toelichting

Kader

In de richtlijn 2011/70/Euratom over een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval staat dat de Staat uiteindelijk verantwoordelijk is voor de realisatie van een veilige en verantwoorde eindberging voor radioactief afval. Hierbij geldt het beleidsuitgangspunt dat de vervuiler moet betalen, zowel voor de conditionering, de bovengrondse opslag, de eindberging als het benodigde onderzoek daarvoor.

Aanleiding en doel vragen Commissie

De Commissie vraagt zich af of bij de financiering van het beheer van radioactief afval in Nederland de staatssteunvoorschriften in acht worden genomen. Het stellen van de vragen valt binnen de bevoegdheden van de Commissie. Aanleiding voor de vragen is een door LAKA en een 15-tal eigenaren van zonnepanelen bij de Europese Commissie ingediende klacht over vermeende staatssteun bij kernenergie.

Inhoud vragen

De vragen van de Commissie gaan over de volgende punten:

- 10.2.a

-

-

-

-

Proces

De Commissie heeft op 26 april 2018 vragen gesteld over de financiering van het beheer van radioactief afval. Deze zijn 19 juni 2018 beantwoord. Op 26 juli heeft de Commissie een tweede serie vragen gesteld. Deze vragen zijn op 26 september 2018 mondeling besproken tijdens een overleg tussen de Commissie, ANVS, HBJZ en de PV. De deadline van de beantwoording was 15 oktober 2018, en is op verzoek van de Nederlandse autoriteiten met twee weken uitgesteld tot 31 oktober 2018.

De PV heeft op 31 oktober 2018 de beantwoording in concept aan de Commissie gestuurd. Deze conceptbeantwoording is opgesteld door ANVS in afstemming met HBJZ en het ministerie van Financiën.

Er is contact met de Commissie over de voortgang richting definitieve beantwoording. Wanneer de definitieve beantwoording gereed is, zal deze voorafgaand aan verzending aan u voorgelegd worden.

Benodigde informatie

Ten behoeve van de beantwoording van de vragen is achtergronddocumentatie nodig die nog niet bij ANVS beschikbaar is. Het verkrijgen van alle relevante stukken is een lastig proces, dit bleek ook al in het lopende inspectietraject van ANVS.

10.2.a

10.2.a Op dit moment is dus nog niet alle achterliggende informatie aan ANVS geleverd die nodig is om de vragen volledig te kunnen beantwoorden.

10.2.a

Inspectie

De ANVS is in mei 2016 een inspectietraject gestart. Het doel van deze inspectie is het toezien op de naleving van artikel 30g van het Besluit kerninstallaties, splijtstoffen en ertsen.¹ De tarieven die de COVRA aan de klanten/leveranciers in rekening brengt moeten op een transparante, objectieve en niet-discriminerende wijze zijn onderbouwd.

De doorlooptijd van deze inspectie was veel langer dan oorspronkelijk door ANVS ingeschat. Dit komt deels door de implementatie van een nieuwe kostenstructuur voor het standaardafval door COVRA in 2017, die eerst is afgewacht. Daarnaast constateert ANVS dat COVRA veel tijd nodig heeft gehad om vragen te beantwoorden, stukken te overleggen en dat in de verstrekte informatie vaak weer naar andere stukken werd verwezen die dan weer moesten worden opgevraagd.

Eind november is ten behoeve van de zorgvuldigheid een overleg met COVRA gepland om het concept-inspectierapport met betrekking tot feitelijkheden te bespreken. Naar verwachting is het inspectierapport in december van dit jaar gereed.

Het inspectietraject zal naar verwachting leiden tot zowel een handhavings-traject als een vervolgininspectie door de ANVS. In de vervolgininspectie kan nadere informatie worden gevorderd. Wanneer deze informatie ook nodig is voor de beantwoording van de vragen van Commissie, zal dit worden aangegeven.

Krachtenveld

COVRA is als enige erkende instelling verantwoordelijk voor het beheer van radioactief afval. Het is de taak van COVRA om het benodigde geld voor het beheer bij de vervuilers door te berekenen in de tarieven. De Raad van Commissarissen van COVRA houdt hier toezicht op en de accountant controleert dit jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening. COVRA is een 100% staatsdeelneming.

Het ministerie van Financiën houdt namens de staat de aandelen van COVRA. Zij legt COVRA een normrendement op en stuurt daarmee op de winstgevendheid van COVRA en daarmee dus indirect op de kostendekkendheid van de tarieven.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is betrokken bij de beantwoording vanwege algemene staatssteunbeleidsaspecten

10.2.a

¹ In dit artikel staat: "De vergunninghouder stelt de kosten die hij in rekening brengt voor het in werking houden van een inrichting waarin splijtstoffen worden opgeslagen als bedoeld in artikel 15, onder b, van de wet, die op grond van artikel 42, derde lid, onderdeel e, door Onze Minister is aangewezen, vast op een transparante, objectieve en niet-discriminerende wijze. Tot de kosten behoren ook kosten die de vergunninghouder maakt voor onderzoek en ontwikkeling voor het beheer van verbruikte splijtstoffen, zoals dit in het nationaal programma, bedoeld in artikel 40a, is opgenomen."

ANVS stelt voorwaarden aan de veiligheid van het beheer van radioactief afval en houdt hier toezicht op. Sinds 2013 is in de onderliggende regelgeving van de Kew opgenomen dat de tarieven van de COVRA objectief, niet-discriminerend en transparant dienen te zijn.

HBJZ is betrokken bij de antwoorden vanwege de juridische staatssteunaspecten.

PV onderhoudt de directe contacten met de Commissie.

Afstemming

- De conceptbeantwoording is afgestemd met HBJZ, Ministerie van Financiën, EZK en COVRA.
- Deze nota is met HBJZ afgestemd.